NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

YVES BOT

prednesené 6. novembra 2008 [1]

1. Môže osoba, ktorej bol odňatý nemecký vodičský preukaz v roku 1997 za vedenie vozidla pod vplyvom alkoholu a ktorá nepreukázala, že je opätovne spôsobilá na vedenie vozidla, uplatniť rakúsky vodičský preukaz, ktorý jej bol vydaný predtým, v roku 1964? Takúto otázku v podstate položil Landgericht Mannheim (Nemecko) Súdnemu dvoru.

2. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa odlišuje od vecí, o ktorých Súdny dvor doteraz rozhodol, a to z toho dôvodu, že obidva vodičské preukazy vydané dvoma rôznymi členskými štátmi boli vydané tejto osobe predtým, ako Rakúska republika vstúpila do Európskej únie v roku 1995.

3. Vzhľadom na tieto dátumy relevantnými aktmi Spoločenstva sú smernica Rady 80/1263/EHS zo 4. decembra 1980 o zavedení vodičských preukazov spoločenstva, [2] smernica Rady 91/439/EHS z 29. júla 1991 o vodičských preukazoch, [3] ako aj rozhodnutie Komisie 2000/275/ES z 21. marca 2000 o rovnocennosti určitých kategórií vodičských preukazov. [4]

4. Súdny dvor teda bude musieť z hľadiska tejto právnej úpravy najskôr určiť, či uvedená osoba mohla platne držať za takýchto okolností dva vodičské preukazy, keď článok 7 ods. 5 smernice 91/439 stanovuje, že žiadna osoba nesmie byť držiteľom vodičského preukazu viac než jedného členského štátu.

5. Ďalej táto otázka povedie Súdny dvor k tomu, aby sa znova zaoberal pôsobnosťou článku 8 ods. 2 a 4 tejto smernice, ktorá umožňuje členskému štátu odmietnuť uznať

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. ES L 375, s. 1. Táto smernica nadobudla účinnosť 1. januára 1983.

3 — Ú. v. ES L 237, s. 1; Mim. vyd. 07/001, s. 317. Táto smernica bola zmenená a doplnená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003 (Ú. v. EÚ L 284, s. 1; Mim. vyd. 01/004, s. 447, ďalej len „smernica 91/439“).

4 — Ú. v. ES L 91, s. 1; Mim. vyd. 07/004, s. 392.

platnosť vodičského preukazu, ktorý bol vydaný v inom členskom štáte, ak jeho držiteľovi bolo na území prvého členského štátu obmedzené, prerušené, odobraté alebo zrušené vodičské oprávnenie.

6. V týchto návrhoch uvediem dôvody, pre ktoré sa domnievam, že článok 7 ods. 5 smernice 91/439 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby osoba mohla byť držiteľom dvoch vodičských preukazov, ak na jednej strane prvý vodičský preukaz vydaný tretím štátom bol vydaný pred nadobudnutím účinnosti smernice 80/1263 a pokiaľ sa na druhej strane pred nadobudnutím účinnosti smernice 91/439 táto osoba, ktorá je už držiteľom vodičského preukazu uznaného na území Spoločenstva, podrobí testom zručnosti požadovaným na vydanie vodičského preukazu.

7. Uvediem tiež, prečo sa podľa môjho názoru článok 8 ods. 2 a 4 tejto poslednej uvedenej smernice má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby za okolností ako vo veci samej členský štát odmietol uznať platnosť vodičského preukazu, ktorý bol vydaný prv iným členským štátom.

I — Právny rámec

A — *Právo Spoločenstva*

1. Smernica 80/1263

8. S cieľom uľahčiť pohyb osôb vnútri Spoločenstva alebo ich usadenie sa v inom členskom štáte, než kde skladali vodičské skúšky, smernica 80/1263 zaviedla vzor vodičského preukazu Spoločenstva.

9. Na základe článku 1 ods. 1 tejto smernice vodičský preukaz vydaný členským štátom podľa vzoru Spoločenstva je platný tak vo vnútroštátnej, ako aj v medzinárodnej premávke.

10. Článok 8 ods. 1 prvý pododsek uvedenej smernice stanovuje, že držiteľ vodičského preukazu vydaného členským štátom, ktorý

má bydlisko na území iného členského štátu, v lehote jedného roka od zriadenia bydliska požiada, aby bol jeho vodičský preukaz vymenený. Členský štát bydliska mu vydá vodičský preukaz zodpovedajúcej kategórie alebo zodpovedajúcich kategórií.

11. Podľa článku 8 ods. 1 druhého pododseku smernice 80/1263 členský štát vykonávajúci výmenu vodičského preukazu je povinný vrátiť starý preukaz orgánom členského štátu, ktorý ho vydal.

2. Smernica 91/439

12. Smernica 91/439, ktorá zrušila smernicu 80/1263 k 1. júlu 1996, zaviedla zásadu vzájomného uznávania vodičských preukazov. [5]

13. Článok 7 ods. 1 písm. a) smernice 91/439 stanovuje minimálne podmienky, ktoré musia byť splnené, aby bol vydaný vodičský preukaz,

a podrobuje jeho vydanie úspešnému zloženiu testov zručnosti a správania, ako aj teoretických testov a zdravotnej spôsobilosti.

14. Obzvlášť body 14.1 a 15 prílohy III, na ktorú toto ustanovenie odkazuje, konkrétne spresňujú, že vodičský preukaz sa nevydá alebo neobnoví žiadateľom alebo vodičom, ktorí sú závislí od alkoholu alebo drog alebo ktorí nie sú od nich závislí, ale ich požívajú pravidelne alebo v nadmernom množstve.

15. Okrem toho na základe článku 7 ods. 5 smernice 91/439 žiadna osoba nesmie byť držiteľom vodičského preukazu viac než jedného členského štátu.

16. Článok 8 ods. 2 tejto smernice spresňuje, že členský štát, v ktorom má držiteľ svoje zvyčajné bydlisko, môže uplatniť svoje vnútroštátne ustanovenia na obmedzenie, prerušenie, odobratie alebo zrušenie vodičského oprávnenia držiteľovi vodičského preukazu vydaného iným členským štátom.

5 — Pozri článok 1 ods. 2.

17. Článok 8 ods. 4 uvedenej smernice je sformulovaný takto:

„Členský štát môže odmietnuť uznať platnosť akéhokoľvek vodičského preukazu vydaného iným členským štátom osobe, ktorá na území predošlého členského štátu podlieha opatreniam uvedeným v odseku 2.

Členský štát môže podobne odmietnuť vydať vodičský preukaz žiadateľovi, ktorý podlieha takým opatreniam v inom členskom štáte.“

3. Rozhodnutie 2000/275

18. Smernica 91/439 stanovuje, že členské štáty zabezpečia rovnocennosť kategórií preukazov vydaných pred vykonávaním uvedenej smernice a preukazov definovaných v jej článku 3. [6] Účelom rozhodnutia 2000/275 je zaviesť tabuľky rovnocennosti medzi týmito dvomi skupinami vodičských preukazov. [7]

6 — Pozri článok 10 prvý odsek smernice 91/439 a odôvodnenie č. 3 rozhodnutia 2000/275.

7 — Pozri článok 2 rozhodnutia 2000/275.

19. Vzory vodičských preukazov vydaných v Rakúsku v období od 1. januára 1956 do 1. novembra 1997 sú uvedené v prílohe tohto rozhodnutie a sú uznávané ako rovnocenné vzoru Spoločenstva.

B — *Vnútroštátne právo*

20. Nariadenie o prístupe osôb do cestnej premávky (nariadenie o vodičských preukazoch) (Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr, ďalej len „FeV“) vo svojom § 28 ods. 1 stanovuje, že držitelia platného vodičského preukazu vydaného členským štátom Únie môžu viesť vozidlá na území Spolkovej republiky Nemecko.

21. Podľa § 28 ods. 4 bodu 3 FeV sa však toto oprávnenie nepoužije v prípade osôb, ktorým bol vodičský preukaz na území Nemecka predbežne alebo právoplatne odňatý súdom alebo s okamžitou vykonateľnosťou či právoplatne odňatý správnym orgánom.

22. Podľa § 69 nemeckého trestného zákona (Strafgesetzbuch) odníme príslušný trestný súd vodičský preukaz vodičovi odsúdenému za porušenie predpisov v oblasti cestnej

premávky, ak je takýto vodič považovaný za osobu, ktorá nie je spôsobilá viesť motorové vozidlo. Podľa § 69a tohto zákona je toto odňatie spojené s uložením dočasného zákazu žiadať o vydanie nového vodičského preukazu na dobu šiestich mesiacov až piatich rokov.

23. § 20 FeV a § 11 FeV, na ktorý § 20 odkazuje, stanovuje, že vydanie nového vodičského preukazu po tom, ako bol vodičský preukaz odňatý alebo ako sa ho dotknutá osoba vzdala, je viazané na preukázanie splnenia požadovaných podmienok fyzickej a duševnej spôsobilosti zo strany žiadateľa, čo je možné zabezpečiť predložením lekársko-psychologického posudku.

24. Ďalej § 21 zákona o cestnej premávke (Straßenverkehrsgesetz) stanovuje, že kto vedie motorové vozidlo bez toho, aby bol držiteľom potrebného vodičského preukazu, potrestá sa trestom odňatia slobody až na jeden rok alebo peňažnou pokutou.

II — Skutkový stav a konanie vo veci samej

25. Dňa 28. októbra 1964 rakúske orgány vydali pánovi Schwarzovi, rakúskemu štátnemu príslušníkovi, vodičský preukaz. V roku 1968 mu po zmene jeho bydliska na územie Nemecka a na jeho žiadosť vydali príslušné nemecké orgány, so zreteľom na jeho rakúsky vodičský prekaz, nemecký vodičský preukaz. Svoj rakúsky vodičský preukaz si pán Schwarz ponechal.

26. Dňa 9. mája 1988 pán Schwarz vrátil svoj nemecký vodičský preukaz príslušným nemeckým orgánom a následne 11. novembra 1993 požiadal o vydanie nového nemeckého preukazu. Po tom, čo pán Schwarz absolvoval lekársko-psychologické vyšetrenia s pozitívnym výsledkom, tak ako vyžaduje nemecký zákon, Ordnungsamt Mannheim (administratívny úrad mesta Mannheim) mu 3. mája 1994 znovu vydal vodičský preukaz, pri ponechaní rakúskeho vodičského preukazu.

27. Rozsudkom z 1. decembra 1997 Amtsgericht Mannheim odsúdil pána Schwarza za vedenie vozidla pod vplyvom alkoholu na zaplatenie peňažnej pokuty vo výške štyridsiatich denných sadzieb po 50 DEM. Jeho nemecký vodičský preukaz mu bol odňatý a bol mu uložený zákaz po dobu 6 mesiacov, počas ktorej nemohol žiadať o vydanie nového vodičského preukazu. Aby pán Schwarz získal nový vodičský preukaz v súlade s nemeckým zákonom, musel preukázať, že je znova spôsobilý viesť motorové vozidlo a predložiť na tento účel najmä lekársko-psychologický posudok.

28. Dňa 24. júla 2000 pán Schwarz požiadal Ordnungsamt Mannheim o vydanie nového vodičského preukazu. Táto žiadosť bola zamietnutá rozhodnutím z 2. apríla 2001, pretože pán Schwarz nepredložil požadovaný lekársko-psychologický posudok.

29. Dňa 30. januára 2006 vydal Amtsgericht Mannheim proti pánovi Schwarzovi trestný rozkaz za vedenie vozidla bez vodičského preukazu 11. apríla 2005, ktorým ho odsúdil na zaplatenie peňažnej pokuty vo výške tridsiatich denných sadzieb po 25 eur.

30. Počas druhej cestnej kontroly vykonanej v Mannheime 23. decembra 2005 pán Schwarz predložil svoj rakúsky vodičský preukaz, ktorý mal ešte v držbe, keďže mu nebol odňatý pri vydaní jeho nemeckého vodičského preukazu v roku 1968 a potom v roku 1994. Vznikla teda otázka platnosti jeho rakúskeho vodičského preukazu.

31. Rozsudkom z 22. júna 2006 Amtsgericht Mannheim oslobodil pána Schwarza spod obžaloby podanej pre vedenie motorového vozidla bez platného vodičského preukazu na nemeckom území.

32. Staatsanwaltschaft Mannheim sa odvolal proti tomuto rozsudku na Landgericht Mannheim. V konaní pred týmto súdom navrhoval odsúdenie pána Schwarza z dôvodu, že 23. decembra 2005 viedol motorové vozidlo bez platného vodičského preukazu.

III — Prejudiciálne otázky

33. Landgericht Mannheim, ktorý začal mať pochybnosti o platnosti rakúskeho vodičského preukazu, rozhodol konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je napriek článku 7 ods. 5 smernice 91/439/EHS z hľadiska práva Spoločenstva možné, aby bol občan Únie držiteľom platného nemeckého vodičského preukazu, ako aj ďalšieho vodičského preukazu vydaného iným členským štátom, pričom obidva tieto preukazy nadobudol pred vstupom zahraničného členského štátu do EÚ, prípadne

2. má odňatie druhého, neskôr vydaného nemeckého vodičského preukazu uskutočnené ešte pred nadobudnutím účinnosti [nariadenia o prístupe osôb do cestnej premávky (Fahrerlaubnisverordnung)] 1. januára 1999 z dôvodu spáchania trestného činu vedenia motorového vozidla pod vplyvom alkoholu za

právny následok, že už nie je potrebné po vstupe zahraničného členského štátu do Únie uznať v Nemecku platnosť predtým vydaného prvého zahraničného vodičského preukazu, aj keď doba zákazu uložená v Nemecku už uplynula?“

36. Takto sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora na to, či so zreteľom na článok 7 ods. 5 smernice 91/439, ktorý stanovuje, že žiadna osoba nesmie byť držiteľom vodičského preukazu viac než jedného členského štátu, európsky občan môže byť za takýchto okolností ako vo veci samej držiteľom dvoch vodičských preukazov.

IV — Analýza

34. Pánovi Schwarzovi, ktorý je držiteľom rakúskeho vodičského preukazu a nemeckého vodičského preukazu, ktoré boli vydané pred vstupom Rakúskej republiky do Únie, bol odňatý nemecký vodičský preukaz. Niekoľko rokov po tomto odňatí pri cestnej kontrole na nemeckom území predložil svoj rakúsky vodičský preukaz príslušným orgánom.

37. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby sa vyslovil o tom, či článok 8 ods. 2 a 4 smernice 91/439 sa má vykladať v tom zmysle, že členský štát môže odmietnuť uznať osobe, ktorej bol na jeho území odňatý jej vodičský preukaz, platnosť vodičského preukazu, ktorý jej prv vydal iný členský štát pred jeho vstupom do Európskej únie.

35. Vnútroštátny súd si teda kladie otázku, či sa pán Schwarz dopustil trestného činu vedenia motorového vozidla bez vodičského preukazu, alebo či nemecké orgány musia uznať rakúsky vodičský preukaz za platný napriek skutočnosti, že mu bol odňatý nemecký vodičský preukaz.

38. Po tom, ako som uviedol, aký je podľa môjho názoru význam článku 7 ods. 5 smernice 91/439, vysvetlím dôvody, pre ktoré sa domnievam, že pán Schwarz mohol byť platne držiteľom dvoch vodičských preukazov. Potom vysvetlím, prečo podľa môjho názoru Spolková republika Nemecko môže z dôvodu odňatia nemeckého vodičského preukazu odmietnuť uznať platnosť rakúskeho vodičského preukazu.

A — *Úvodné pripomienky*

39. Najskôr treba spresniť význam článku 7 ods. 5 smernice 91/439 v rámci systému, ktorý zavádza.

40. Smernica 91/439 má za cieľ zaručiť voľný pohyb osôb na území Únie a súčasne prispieť k zlepšeniu bezpečnosti cestnej premávky na tom istom území. [8]

41. Na tento účel článok 1 ods. 2 tejto smernice spresňuje, že vodičské preukazy vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú. Táto povinnosť vzájomného uznávania vodičských preukazov umožňuje európskym občanom voľne sa pohybovať v rámci 27 členských štátov Únie iba s jediným vodičským preukazom.

42. Dôsledkom zásady vzájomného uznávania vodičských preukazov, ktorú zavádza toto ustanovenie, je článok 7 ods. 5 uvedenej smernice, ktorý stanovuje, že žiadna osoba nesmie byť držiteľom vodičského preukazu viac než jedného členského štátu. Keďže členský štát má povinnosť uznať vodičský preukaz vydaný iným členským štátom, stačí tento preukaz sám osebe na voľný pohyb na území Európskej únie.

43. Držba jediného vodičského preukazu je podľa môjho názoru tiež prostriedkom, ako zefektívniť obmedzujúce opatrenia, ktoré môžu príslušné orgány členského štátu prijať voči držiteľovi tohto preukazu. Skutočnosť, že vodičské oprávnenie je zhmotnené v jedinom vodičskom preukaze, umožňuje zabrániť tomu, aby jeho držiteľ v prípade odňatia mohol používať iný vodičský preukaz a takto obísť sankciu, ktorá mu bola uložená.

44. Smernica 91/439 stanovuje, že príslušné orgány vykonávajúce výmenu vodičského preukazu vydaného iným členským štátom vrátia starý preukaz príslušným orgánom členského štátu, ktorý ho vydal. [9] Ak členský štát vymieňa vodičský preukaz vydaný tretím štátom, potom držiteľ musí preukaz vydaný tretím štátom odovzdať príslušným orgánom členského štátu, ktoré urobia výmenu. [10]

45. Preto podlieha vydanie nového vodičského preukazu v rámci výmeny vodičského preukazu vráteniu starého vodičského preukazu. V analýze, ktorá nasleduje, vidno,

8 — Pozri prvé odôvodnenie.

9 — Pozri článok 8 ods. 3 tejto smernice.

10 — Pozri článok 8 ods. 6 druhý pododsek uvedenej smernice.

že toto posledné uvedené pravidlo sa nepoužije vo veci samej, a to z dôvodu chronologického vývoja skutkového stavu.

46. Práve vzhľadom na tieto úvahy treba podľa môjho názoru odpovedať na otázky, ktoré položil vnútroštátny súd.

B — *O prvej prejudiciálnej otázke*

47. Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či za takých okolností ako vo veci samej mohol byť pán Schwarz platne držiteľom dvoch vodičských preukazov.

48. Treba stručne pripomenúť skutkové okolnosti vo veci samej.

49. Zo spisového materiálu vyplýva, že v roku 1964 získal pán Schwarz rakúsky vodičský preukaz. Následne v roku 1968, po tom, ako pán Schwarz zmenil svoje bydlisko presťahovaním sa na nemecké územie, mu príslušné nemecké orgány na jeho žiadosť vydali nemecký vodičský preukaz so zreteľom na jeho rakúsky vodičský preukaz. Keď pán Schwarz vrátil v roku 1994 svoj nemecký vodičský preukaz príslušným nemeckým orgánom, získal nový nemecký vodičský preukaz. Tak v roku 1968, ako ani v roku 1994 si príslušné nemecké orgány nevyžiadali od pána Schwarza predloženie jeho rakúskeho vodičského preukazu. Takže pán Schwarz mal v držbe dva vodičské preukazy, a to až do odňatia jeho nemeckého vodičského preukazu za vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu v roku 1997. Pán Schwarz sa teraz odvoláva na svoj rakúsky vodičský preukaz.

50. Vzhľadom na tieto okolnosti zastávam názor, že treba rozlišovať medzi situáciou, keď nastali skutočnosti pred nadobudnutím účinnosti smernice 80/1263, a situáciou, keď nastali skutočnosti pred nadobudnutím účinnosti smernice 91/439.

51. Pri prvom vydaní nemeckého vodičského preukazu v roku 1968 nebola totiž Rakúska republika ešte členom Únie. Ďalej k tomuto dňu neexistovala nijaká právna úprava Spoločenstva upravujúca vodičské preukazy a najmä výmenu vodičských preukazov vydaných tretími štátmi za vodičské preukazy členského štátu. Spolková republika Nemecko mohla teda platne vydať nemecký vodičský preukaz pánovi Schwarzovi bez toho, aby za to vyžadovala odovzdanie rakúskeho vodičského preukazu.

52. V roku 1994, pri vydaní druhého nemeckého vodičského preukazu, ešte nebola uplatniteľná smernica 91/439. Na základe článku 12 ods. 1 tejto smernice mali totiž členské štáty do 1. júla 1994 prijať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou od 1. júla 1996.

53. Naopak, smernica 80/1263, ktorá bola uplatniteľná, stanovovala, že vodičský preukaz vydaný tretím štátom a vymenený za vodičský preukaz podľa vzoru Spoločenstva mal byť vrátený príslušným orgánom členského štátu, ktorý uskutočňuje výmenu.

54. Vyplýva však zo sporu vo veci samej, že vydanie nemeckého vodičského preukazu 3. mája 1994 nenasledovalo po výmene za rakúsky vodičský preukaz, ale vychádzalo z jednoduchej žiadosti o vydanie vodičského preukazu na nemeckom území.

55. Keďže právo Spoločenstva neobsahovalo v danom období nijakú právnu úpravu, ktorá by bránila členskému štátu vydať vodičský preukaz osobe, ktorá už bola držiteľom iného vodičského preukazu, a keďže Spolková republika Nemecko nemala fyzické prostriedky na overenie, či pán Schwarz už bol držiteľom vodičského preukazu,[11] mohol pán Schwarz v súlade s právom získať druhý vodičský preukaz.

56. Je nesporné, že článok 1 ods. 2 smernice 91/439 zaväzuje členské štáty uznať vodičské preukazy vydané pred vstupom členského štátu vydania do Únie.[12] Konštatujem však, že článok 7 ods. 5 tejto smernice nemá retroaktívny účinok, a teda nevyžaduje povinnosť voľby za takýchto okolností medzi automatickou stratou platnosti prvého vodičského preukazu a neplatnosťou druhého.

57. Naopak sa však domnievam, že od 1. júla 1996, keď nadobudla účinnosť smernica 91/439, na to, aby bolo možné dať článku 7

11 — Veci týkajúce sa vodičských preukazov, v ktorých už Súdny dvor rozhodoval, ukazujú, že dokonca aj po nadobudnutí účinnosti smernice 91/439 a povinnosti držať len jeden vodičský preukaz je v praxi dosť ťažké overiť, či je už osoba držiteľom vodičského preukazu vydaného iným členským štátom. Je nepochybné, že príslušné orgány členského štátu vydania budú aj naďalej konfrontované s ťažkosťami dovtedy, pokiaľ v rámci Európskej únie nebude uvedená do činnosti sieť súborov obsahujúcich vodičské preukazy účastníkov cestnej premávky. Z tohto hľadiska smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/126/ES z 20. decembra 2006 o vodičských preukazoch (Ú. v. EÚ L 403, s. 18), ktorá má nahradiť smernicu 91/439 a ktorá nadobudne účinnosť 19. januára 2013, výslovne stanovuje vo svojom článku 7 ods. 5 písm. b), c) a d), že členský štát odmietne vydať vodičský preukaz osobe, ktorá už je držiteľom vodičského preukazu. Spresňuje, že členské štáty musia overiť u iných členských štátov, ak existuje dôvodné podozrenie, že žiadateľ už je držiteľom iného vodičského preukazu. Preto, aby sa vyhovelo tejto požiadavke, členské štáty využijú sieť vodičských preukazov EÚ po jej uvedení do prevádzky.

12 — Pozri odôvodnenie č. 1 rozhodnutia 2000/275. Pripomínam tiež, že vodičské preukazy vydané rakúskymi orgánmi v období od 1. januára 1956 do 1. novembra 1997 sú uznávané ako rovnocenné vzoru Spoločenstva.

ods. 5 tejto smernice potrebný účinok, je nevyhnutné, aby dotknutá osoba bola držiteľkou len jedného vodičského preukazu.

58. Na tento účel sa mi zdá logické, že vodičský preukaz vydaný po tomto dni, hoci jeho držiteľ má už jeden vodičský preukaz uznávaný na území Spoločenstva, je považovaný za neplatný.

59. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti zastávam názor, že za okolností ako vo veci samej pán Schwarz mohol byť držiteľom dvoch platných vodičských preukazov, čo, mimochodom, ako sa zdá, uznáva vnútroštátny súd aj Komisia Európskych spoločenstiev [13].

60. Skutočnosť, že pán Schwarz môže za osobitných okolností držať dva platné vodičské preukazy, mu však nesmie podľa môjho názoru umožniť obchádzanie opatrenia na odňatie, ktoré prijali nemecké orgány v roku 1997, a povinnosti podrobiť sa skúške spôsobilosti na vedenie motorových vozidiel potvrdenej lekársko-psychologickým posudkom.

13 — Pozri bod 11 rozhodnutia vnútroštátneho súdu a body 22 až 26 pripomienok Komisie.

C — *O druhej prejudiciálnej otázke*

61. Otázka, ktorá v tejto súvislosti vzniká, teda je, či odňatie vodičského preukazu, ktoré uskutočnili nemecké orgány a ktoré sa týka nemeckého vodičského preukazu, môže mať tiež dôsledky na platnosť rakúskeho vodičského preukazu a zabrániť tak tomu, aby pán Schwarz používal tento vodičský preukaz.

62. Zdá sa, že Komisia pripúšťa, že takéto opatrenie nemá na uvedený preukaz vplyv. Domnieva sa, že keby bol rakúsky preukaz vydaný, hoci nepominuli všetky účinky odňatia iného preukazu, Spolková republika Nemecko mohla v súlade s článkom 8 ods. 2 a 4 smernice 91/439 odmietnuť uznať rakúsky preukaz. Komisia však poznamenáva, že v čase vydania rakúskeho preukazu nebol jeho držiteľovi odňatý nijaký iný vodičský preukaz. Preto sa domnieva, že nemecké orgány musia uznať rakúsky vodičský preukaz napriek odňatiu nemeckého vodičského preukazu.

63. Nesúhlasím s týmto názorom, a to z týchto dôvodov.

64. Z ustálenej judikatúry nepochybne vyplýva, že vzájomné uznávanie vodičských preukazov sa vykoná bez akýchkoľvek formalít a nenecháva nijakú mieru voľnej úvahy členským štátom vo vzťahu k prijímaniu opatrení zabezpečujúcich súlad s touto povinnosťou. [14]

65. Naopak, článok 8 ods. 2 a 4 smernice 91/439 jasne zakotvuje výnimku z tejto zásady. Stanovuje totiž, že členský štát môže odmietnuť uznať platnosť akéhokoľvek vodičského preukazu vydaného iným členským štátom, keď je jeho držiteľovi na území prvého štátu obmedzené, prerušené, odobraté alebo zrušené vodičské oprávnenie.

66. Ako som už uviedol v bode 58 mojich návrhov vo veciach, v ktorých boli vyhlásené rozsudky z 26. júna 2008, Wiedemann a Funk, ako aj Zerche a i., [15] toto ustanovenie umožňuje členskému štátu uistiť sa, že osoby, ktoré po ukončení zákonného konania, ktoré je v súlade s právom Spoločenstva, považuje za nespôsobilé viesť motorového vozidla z dôvodu ich nebezpečnosti, sa nemôžu odvolávať na preukaz vydaný iným členským štátom.

67. Súdny dvor však rozhodol, že členský štát nemôže odmietnuť uznať platnosť vodičského preukazu vydaného iným členským štátom osobe, ktorej bol na území tohto prvého členského štátu odňatý vodičský preukaz, ak bol tento preukaz vydaný po tom, ako uplynula doba zákazu žiadať o vydanie nového vodičského preukazu súvisiaca s týmto opatrením. [16] Rovnako to platí, aj keď sa s odňatím nespájala žiadna doba zákazu žiadať o vydanie nového vodičského preukazu a keď bol nový vodičský preukaz vydaný po odňatí. [17]

68. V už citovaných veciach Kapper a Kremer získali držitelia vodičských preukazov, ktorých platnosť bola napadnutá, svoje vodičské preukazy po ich odňatí alebo po uplynutí doby zákazu žiadať o vydanie nového preukazu. Príslušné úrady však mohli preskúmať v súlade s článkom 7 ods. 1 písm. a) smernice 91/439, či sú tieto osoby znova spôsobilé viesť motorové vozidlo a či stav, keď predstavujú nebezpečenstvo, už pominul.

69. Inak je to vo veci samej. Pán Schwarz totiž získal svoj rakúsky vodičský preukaz 43 rokov predtým, ako sa dopustil protiprávneho konania, ktoré viedlo k odňatiu nemeckého vodičského preukazu. Okrem toho Ordnungsamt Mannheim mu 2. apríla 2001 zamietol

14 — Pozri najmä rozsudok z 29. októbra 1998, Awoyemi, C-230/97, Zb. s. I-6781, body 41 a 42.

15 — C-329/06 a C-343/06, Zb. s. I-4635, ako aj C-334/06 až C-336/06, Zb. s. I-4691.

16 — Pozri rozsudok z 29. apríla 2004, Kapper, C-476/01, Zb. s. I-5205, bod 76.

17 — Uznesenie z 28. septembra 2006, Kremer, C-340/05, body 34 a 35.

vydanie nového vodičského preukazu, pretože nepredložil požadovaný lekársko-psychologický posudok o spôsobilosti, a teda nepreukázal, že je znova spôsobilý viesť motorové vozidlo.

70. Preto nemohol nijaký orgán preskúmať jeho spôsobilosť viesť motorové vozidlo po odňatí jeho nemeckého vodičského preukazu a po uplynutí šesťmesačnej doby zákazu podania žiadosti o vydanie nového vodičského preukazu. Podľa môjho názoru ani jednoduché držanie jedného vodičského preukazu získaného mnoho rokov pred dopustením sa protiprávneho konania neumožňuje uistiť sa, či pán Schwarz spĺňal lekárske podmienky, ktoré vyžaduje článok 7 ods. 1 písm. a) smernice 91/439.

71. V tejto súvislosti pripomínam, že z bodov 14.1 a 15 prílohy III tejto smernice vyplýva, že vodičský preukaz sa nesmie vydať alebo obnoviť osobe, ktorá je závislá od alkoholu alebo drog alebo ktorá bez toho, aby bola od nich závislá, ich požíva pravidelne alebo v nadmernom množstve.

72. Lekársko-psychologický posudok, ktorý vyžadujú nemecké orgány na účely vydania nového vodičského preukazu v súlade s týmito bodmi, umožňuje práve overiť spôsobilosť osoby, ktorej bol odňatý vodičský preukaz z dôvodu vedenia motorového vozidla v opitom stave.

73. Pripustiť, že pán Schwarz by sa mohol dovolávať svojho rakúskeho vodičského preukazu, aj keď sa nepodrobil žiadnej skúške, ktorá by potvrdzovala jeho spôsobilosť viesť motorové vozidlo, by viedlo k obchádzaniu bezpečnostných pravidiel, ktoré stanovuje smernica 91/439, a bolo by v rozpore s cieľom tejto smernice prispieť k zlepšeniu bezpečnosti cestnej premávky.

74. Pripomínam, že práve to je dôvod, pre ktorý uvedená smernica stanovuje, že každý môže byť držiteľom len jedného vodičského preukazu. Držanie dvoch vodičských preukazov v takom veľmi osobitnom prípade, ako je vec sama, nesmie narušovať dvojaký účel smernice 91/439, to znamená na jednej strane voľný pohyb osôb vďaka zásade vzájomného uznávania vodičských preukazov a na druhej strane zlepšenie bezpečnosti cestnej premávky.

75. Inak povedané, hoci pán Schwarz môže byť držiteľom dvoch vodičských preukazov, napriek tomu má len jedno vodičské oprávnenie.

76. Nebolo by v súlade so smernicou 91/439 povoliť osobe, ktorá sa dopustila závažného porušenia zákona o cestnej premávke, aby sa mohla dovolávať druhého vodičského preukazu, kým nie je preukázané, že táto osoba je opätovne spôsobilá viesť motorové vozidlo.

77. Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievam, že členský štát môže v súlade s článkom 8 ods. 2 a 4 smernice 91/439 odmietnuť uznať osobe, ktorej bol na jeho území odňatý vodičský preukaz, platnosť vodičského preukazu, ktorý jej prv vydal iný členský štát.

78. So zreteľom na všetky tieto úvahy zastávam názor, že článok 7 ods. 5 smernice 91/439 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby osoba mohla byť držiteľom dvoch vodičských preukazov, ak na jednej strane prvý vodičský preukaz vydaný tretím štátom bol vydaný pred nadobudnutím účinnosti smernice 80/1263 a pokiaľ sa na druhej strane pred nadobudnutím účinnosti smernice 91/439 táto osoba, ktorá je už držiteľom vodičského preukazu uznaného na území Spoločenstva, podrobí testom zručnosti, ktoré sa vyžadujú na vydanie vodičského preukazu. Domnievam sa však, že článok 8 ods. 2 a 4 poslednej uvedenej smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby za okolností ako vo veci samej členský štát odmietol uznať platnosť vodičského preukazu, ktorý bol vydaný prv iným členským štátom.

79. Pred vyvodením záveru sa mi zdá užitočné schematicky pripomenúť všeobecný prehľad uplatňovania zásady vzájomného uznávania vodičských preukazov a výnimiek z nej tak, ako vyplývajú zo smernice 91/439 a z judikatúry Súdneho dvora.

80. V súlade so smernicou 91/439:

— európsky občan nesmie byť držiteľom vodičského preukazu viac než jedného členského štátu,

— členský štát nemôže vydať vodičský preukaz osobe, ktorá má zvyčajné bydlisko na jeho území po dobu kratšiu ako šesť mesiacov alebo ktorá je závislá od alkoholu alebo drog,

— vodičský preukaz vydaný členským štátom je vzájomne uznávaný na území iných členských štátov,

— členský štát však môže za určitých podmienok uplatniť svoje vnútroštátne opatrenia na obmedzenie, prerušenie, odobratie alebo zrušenie vodičského oprávnenia viažuceho sa k vodičskému preukazu a

— členské štáty sú navzájom viazané povinnosťou lojálnej spolupráce.

81. Na základe judikatúry Súdneho dvora:

— Súdny dvor v už citovanom rozsudku Awoyemi rozhodol, že povinnosť vzájomného uznávania platí bez akýchkoľvek formalít a nenecháva nijakú mieru voľnej úvahy členským štátom vo vzťahu k prijímaniu opatrení zabezpečujúcich súlad s touto povinnosťou, [18]

— Súdny dvor v už citovanom rozsudku Kapper, ako aj v už citovaných uzneseniach Halbritter [19] a Kremer uviedol, že keď uplynula doba zákazu žiadať o vydanie nového vodičského preukazu na území hostiteľského členského štátu alebo keď sa s opatrením na odňatie nespájala žiadna takáto doba zákazu, tento členský štát nemôže odmietnuť uznať platnosť akéhokoľvek vodičského preukazu vydaného neskôr iným členským štátom,

— Súdny dvor v už citovanom rozsudku Wiedemann a Funk zakotvil výnimku z tejto zásady vzájomného uznávania. Uviedol, že členský štát mohol odmietnuť osobe, ktorej bol na jeho území odňatý vodičský preukaz a spolu s tým aj uložený zákaz žiadať o vydanie nového vodičského preukazu, uznať nový vodičský preukaz vydaný iným členským štátom počas doby zákazu, [20] a

— Súdny dvor zastával názor, že osoba, ktorej vodičské oprávnenie bolo obmedzené, nesmie mať možnosť získať vodičský preukaz v rozpore s podmienkou bydliska. Súdny dvor totiž rozhodol tak, že táto podmienka prispieva predovšetkým k boju proti „turistike za vodičskými preukazmi“ v situácii, keď neexistuje úplná harmonizácia právnych úprav členských štátov týkajúcich sa vydávania vodičských preukazov. Keďže táto podmienka je okrem toho predbežnou podmienkou, ktorá umožňuje overiť dodržiavanie ďalších podmienok, ktoré ukladá smernica 91/439, má zvláštny význam. [21] Súdny dvor v tejto súvislosti zdôraznil zásadnú požiadavku bezpečnosti cestnej premávky.

18 — Body 41 a 42.
19 — Uznesenie zo 6. apríla 2006, C-227/05.
20 — Pozri rozsudok Wiedemann a Funk, už citovaný, bod 65.
21 — Tamže, body 68 až 71. Pozri tiež rozsudok Zerche a i., už citovaný, body 65 až 68.

82. Vzhľadom na vyššie uvedené sa mi zdá jasné, že koherentná judikatúra Súdneho dvora, tak ako podávam jej výklad, vyjadruje úsilie o vzájomné zladenie výkonu slobody pohybu s nevyhnutnosťou zaistiť všetkým, ktorý ju využívajú, nevyhnutné podmienky bezpečnosti.

83. Zdá sa mi vhodné zdôrazniť, že sloboda pohybu môže byť konkrétnou skutočnosťou len za podmienky, že občania, ktorí ju vykonávajú, nebudú z tohto dôvodu vystavení neprimeranému nebezpečenstvu. Takéto nebezpečenstvo predstavuje podľa môjho názoru osoba, ktorá hoci bola uznaná za nespôsobilú viesť motorové vozidlo na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu, napriek tomu pokračuje vo vedení motorového vozidla bez toho, aby spĺňala podmienky, ktoré teraz požaduje účinná smernica.

84. Zdá sa mi preto oprávnené tvrdiť, že za súčasného stavu právnych predpisov Spoločenstva judikatúra nestačí, aby zabránila takýmto situáciám.

85. Táto vec, aj keby sa Súdny dvor stotožnil s mojimi návrhmi, nesporne dokazuje z tohto hľadiska existenciu právnej medzery v smernici 91/439. Ak by sa totiž rozhodlo, ako to navrhujem, že Spolková republika Nemecko dôvodne odmietla uznať platnosť rakúskeho vodičského preukazu pána Schwarza, ten by sa mohol bez ťažkostí pohybovať s uvedeným preukazom v ostatných členských štátoch Únie, kde by predstavoval rovnaké nebezpečenstvo ako v Nemecku.

86. Z týchto dôvodov sa mi zdá potrebné, aby sa normotvorca Spoločenstva zaoberal týmto problémom s cieľom dosiahnuť primerané riešenie.

V — Návrh

87. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázky, ktoré položil Landgericht Mannheim, takto:

Článok 7 ods. 5 smernice Rady 91/439/EHS z 29. júla 1991 o vodičských preukazoch, zmenenej a doplnenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby určitá osoba

mohla byť držiteľom dvoch vodičských preukazov, ak na jednej strane prvý vodičský preukaz vydaný tretím štátom bol vydaný pred nadobudnutím účinnosti smernice Rady 80/1263/EHS zo 4. decembra 1980 o zavedení vodičských preukazov spoločenstva a pokiaľ sa na druhej strane pred nadobudnutím účinnosti smernice 91/439 táto osoba, ktorá je už držiteľom vodičského preukazu uznaného na území Spoločenstva, podrobí testom zručnosti požadovaným na vydanie vodičského preukazu.

Okrem toho článok 8 ods. 2 a 4 smernice 91/439, zmenenej a doplnenej nariadením č. 1882/2003, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby za okolností ako vo veci samej členský štát odmietol uznať platnosť vodičského preukazu, ktorý bol vydaný prv iným členským štátom.